Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 237. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го ГРУДНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 15, 1982 No. 237. VOL. LXXXIX.

ДРУЖИНА СОЛЖЕНІЦИНА ВИСТУПИЛА В ОБОРОНІ В. ПОЛОВЧАКА

Чикаго, Ілл. — Дружина російського письменника Александра Солженіцина, Наталія, написала листа, в якому сказала, що 15-літній український хлопець, Володимир Половчак буде піддаций тортурам, якщо його силою повернуть до Совєтського Союзу.

Наталія Солженіцина написала цього листа до одного з адвокатів Володимара Половчака, Генрі Марка Голцера, який передав його колюмністові газети „Чікаго Сан-Таймс" Роджерові Саймонові, який і видрукував його у своїй колюмні.

„Я можу собі уявити, що переходить в душі юнака, який знає, що його чекає по тамтому боці і який не має сили, щоб запобігти цьому злочинові", — писала Н. Солженіцина.

„Він матиме до вибору: йти за грати або публічно „покаятися" і тим понизити себе, що є рівнозначне з духовим самогубством", — продовжувала Н. Солженіцина.

Як відомо, Володимир прибув до Америки зі своїми родичами в 1980 році але відмовився повернутися в Україну з його батьками, і тепер він має дозвіл на постійне перебування в Америці. Але Американська юнія горожанських свобод процесується тепер, щоб відіслати Володимира до батьків в Україну. Його справа є тепер у верховному суді стейту Ілліной та в окружному федеральному суді.

В листі Н. Солженіцина пише далі:

„Я ніколи не могла вірити, щоб зрілі люди, живучи на нашій планеті в XX столітті можуть серйозно розглядати можливість повернути молодця до СССР проти його волі.

„Зрозумімо, що це не є песик чи кошеня, але це є людина, що має душу і це власне на його душу, а не на руки чи ноги поневолюючий уряд СССР простягає свою руку... Він (Володимир) побачив на власні очі американське життя і він сам рішив, що це життя є краще від совєтського життя. Якщо його відіслали б чи пак депортували б до СССР, то совєтські власті ніколи не дозволять, щоб він міг свобідно рухатися поміж людьми і говорити їм про свій досвід в Америці, бо він в урядовому розумінні був би „носієм ворожої ідеології"..." Чи дійсно це є можливим, щоб знайшлися судді в Америці, які післали б дитину на такий вибір?" — писала Н. Солженіцина.

Лист був видрукований 9-го грудня 1982 року в згаданій газеті.

НА ГЕЛЬСІНКСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В МАДРИДІ ВІДЗНАЧИЛИ РОКОВИНИ УГГ

Мадрид, Еспанія (УІС „Смолоскип"). — На Мадридській конференції у вівторок, 23-го і в середу, 24-го листопада, представники делегації ЗСА на цю Конференцію сенатор Роберт Дол і голова американської делегації Макс Кемпелмен відзначили 6-річчя створення Української Гельсінкської Групи.

Повертаючись з Москви, у Мадриді зупинилися на кілька днів два американські сенатори, Р. Дол і Орен Геч, члени Гельсінкської комісії Конгресу ЗСА.

У вівторок, 23-го листопада, на пленарній сесії виступив сен. Р. Дол. Це був одинокий виступ на пленарній сесії того дня.

Сен. Р. Дол у відносно довгій промові назвав Америку „нацією націй", він говорив про надії багатьох людей, які покладали великі сподівання на Гельсінкські угоди, про можливість співпраці між Сходом і Заходом, про події в Польщі, заглушування західних радіопересилань, про розділені родини. Відповідну увагу він присвятив Українській і іншим Гельсінкським Групам в СССР. Нав'язуючи до звільнення Л. Валенси в Польщі, він сказав:

„Прикро, що не всі політичні в'язні звільнені. У Совєтському Союзі члени Гельсінкських груп, які серйозно сприйняли Гельсінкські зобов'язання своїми власними країнами і визнання ними у Заключному акті, що „інституції, організації і окремі особи мають відігравати доречну і позитивну ролю" у скріпленні угод, і окремі особи мають відігравати доречну і позитивну ролю" у спріпленні угод, зазнали жорстоких репресій: Тридцять вісім тепер ув'язнені члени Московської, Української, Литовської, Грузинської і Вірменської груп відбувають разом майже 400 років тюрми, таборів примусової праці, спеціальних психіятричних лікарень і заслання. Але вже ж цього місяця американці відзначають шосту річницю створення Української і Литовської Гельсінкських груп, які зазнали сильного сильного удару".

Закінчуючи свою промову сен. Дол запропонував сім точок, виконання яких Совєтським Союзом сприяло б покращанню відносин між Заходом і Сходом. Про позиції сен. Дола відносяться до таких справ:

Полегші в еміграції, поєднання родин, звільнення всіх членів Гельсінкських груп та припинення переслідування їх і їхніх родин, відновлення прямих телефонічних зв'язків, доступ до інформації про економічні і торговельні справи, покращання праці журналістів, припинення заглушування західних радіопересилань.

Представникові „Смолоскипа", який дальше перебуває тут, стало відомо, що сенатори Р. Дол і О. Геч, в асисті членів американської делегації, мали неофіційну зустріч з головою делегації СССР, заступником міністра закордонних справ Анатолієм Г. Ковальовим, та кількома членами совєтської делегації. Зустріч ця мала приватний і незобов'язуючий характер.

У середу, 24-го листопада, тут відбулася закрита сесія голів делегацій країн-учасниць Мадридської конференції. На цій сесії виступив голова американської делегації М. Кемпелмен, який говорив:

„Ми розпочали цю нараду 9 листопада. В той самий день багато людей у моїй країні, в багатьох інших країнах світу і багато людей в Совєтському Союзі відзначили шосту річницю створення Української Гельсінкської Групи — 9 листопада. З тридцяти членів цієї Групи, 27 відзначували цю подію за тюремними гратами. В грудні минулого року була запропонована пропозиція РМ-39. Відтоді троє з цих 27 членів цієї Гельсінкської групи нагляду, Юрій Литвин, Петро і Василь Січки, батько і син, були засуджені на строки таборів і заслання. Така поведінка яскраво вказує на потребу здійснення пропозицій, з'ясованих у 2-му параграфі РМ-39".

(У параграфі 2-му пропозицій РМ-39 говориться про респектування і дотримування всіма сигнаторами Гельсінських угод:).

„У Заключному Акті ми домовилися, — продовжував М. Кемпелман, — мати до діла „в позитивному і гуманітарному дусі" з проханням наших громадян поєднуватися або відвідувати своїх рідних в інших країнах. Ми зобов'язалися вияввити окремі зусилля по відношенні до старших і хворих осіб. Не зважаючи на те, Француцзі Янсон, 74-річній матері американського громадянина, хворій на рака, совєтські власті дальше не дозволяють відвідати її сина" (Валерія Чалідзе, який живе в Ню Йорку).

В часі виступу М. Кемпелмана на залі нарад були присутні, між іншими, голови делегацій країн східного бльоку.

О. Дейчаківський — член делегації ЗСА

В склад делегації ЗСА на Мадридську конференцію входять крім голови делегації М. Кемпелмена, також амбасадор ЗСА в Еспанії Т. А Тодман, представник Державного департаменту Е. Кілям, директор Гельсінкської комісії Конгресу ЗСА Р. Спенсер Олівер, який

(Продовження на ст. 3)

ВПІЙМАЛИ ЗАПІДОЗРЕНОГО В ОТРУЄННІ ТАЙЛЕНОЛОМ

Ню Йорк, Н. Й. — Наполегливі пошуки за злочинцем чи злочинцями, пов'язаними зі справою отруєння в Чікаго семи осіб, нарешті довели до арешту головного запідозреного в цій справі, хоч і ще не оскарженого офіційно в згаданих семи смертях.

Агенти ФБІ тут, у понеділок, 13-го грудня, заарештували Джеймса В. Луїса у філіялі Нюйоркської публічної бібліотеки при 40-ій вул. і 5-ій авеню. Він не був озброєний і не чинив спротиву федеральним агентам; його відразу заарештовано і посаджено за грати. Федеральний суддя Рут Вашінгтон встановила за нього кавцію на 5 мільйонів доларів.

Дж. Луїс і його жінка Ліен відразу після випадків фатального отруєння семи осіб у Чікаго ціянідом, що був замасковано доданий до капсулок ліку Тайленол посиленої дії, написали листа до фірми Джансон і Джансон, головної компанії, під якою працює і фірма МекНіл Консумер-продукт, що виробляє цей Тайленол, з вимогою заплатити їм один мільйон, шантажуючи цю фірму „трагічними насідками".

Тепер Луїса мають перевезти до Чікаго, де на нього вже чекає головний прокуратор стейту Тайрон Фанер, який проте заявив на пресовій конференції цього ж дня — 13-го грудня, що Луїс не єдиний запідозрений у справі ціянкалію в капсулках Тайленолу. Він сказав, що запідозрених осіб є більше, але Луїс і його жінка очолюють листу тих, яких судові власті бажають переслухати. Жінку Луїса також бачили кількакратно в околиці Мангеттену, її ще не спіймали.

Речник ФБІ закликав її через різні канали засобів масової інформації піддатися владі добровільно.

НОВІ ПОСТАНОВИ ЗАКРІПЛЮЮТЬ ВЛАДУ В ПОЛЬЩІ

Варшава, Польща. — Польські власті повідомили в понеділок, 13-го грудня, що військовий стан буде „припинений", але уряд зберігає основні рішаючі повновласті, а деякі із заряджень військового стану ввійшли у звичайний карний кодекс.

Польський парлямент прийняв три постанови щодо обмеження дії військового стану: припинити практику інтернування, зняти обмеження на внутрішню комунікацію та передати управління поштою і телефонічними зв'язками у руки цивільних установ. Декілька основних положень підкреслюють право уряду „приймати необхідні кроки" і вводити всякі обмеження військового стану, коли це буде необхідно.

Порівнюючи прийняті рішення з попереднім законодавством, вони роблять враження, що фактично посилюють державну владу, а не послаблюють її.

Закон зберігає цензуру преси, військові суди, ув'язнення за розповсюдження листівок та організацію „громадських безпорядків", вживання спеціальної поліції для боротьби з заколотниками та мілітаризацію багатьох фабрик, шахт і транспорту.

Польські офіційні речники вже тижнями пророкували цілковите зняття військового стану в першу річницю його введення, тобто 13-го грудня 1982 року. Але замість того парлямент строго притримувався становища, з'ясованого шефом військової хунти ген. Войцехом Ярузельським у його заключній промові, який заявив, що „просто неможливо перескочити в повну нормалізацію".

Цілковите зняття військового стану займе довший час, говорять тепер офіційні польські представники.

ЗАКЛИКАЮТЬ САНДІНІСТІВ ДО ЗМІН

Манагуа, Нікарагуа. — Посол Нікарагуа у Вашінгтоні закликав до „драматичних змін" у напрямку дій сандіністського уряду, заявляючи, що це могло б привести до послаблення ізоляції шляхом покращання відносин з сусідніми країнами та поширенням політичної свободи всередині країни.

Посол Франсіско Фіяльйос Наварро зробив свої заввваги під час інтерв'ю в опозиційній газеті, яке місцеві власті заборонили.

Розповсюдження фотостатичних копій цього інтерв'ю серед офіційних та опозиційних лідерів відразу викликали різні думки щодо рішення посла Фіяльйоса залишити свій пост після неповного року перебування на ньому. Але дипломатичні джерела заявили, що, можливо, посол мав на увазі конструктивну критику режиму, що могло б бути рівнозначним з резигнацією.

В цьому інтерв'ю, яке цензура не дозволила надрукувати в п'ятницю, 10-го грудня, в найбільш популярній нікарагуанській газеті „Ля Пренса", посол Фіяльйос також гостро критикував „фінансові елементи" в сандіністському русі, а також закордонну політику уряду Нікарагуа та його „жахливе поводження" у відносинах з Католицькою Церквою.

Говорячи про обмеження політичних свобід у Нікарагуа посол сказав: „Я вважаю, що потрібні покращання, навіть драматична зміна, різкий поворот керма у здійсненні революційного процесу".

Газета „Ля Пренса", яка колись була провідним голосом протесту проти режиму Сомози, вже від довшого часу є джерелом подратування сучасного режиму, друкуючи скарги і нарікання промисловців та опозиційних політичних груп. Газета, яка виходить тиражем понад 70,000 примірників, приймає часто проамериканський, антисовєтський курс у міжнародних питаннях і виступає у своїх передових статтях відкрито проти марксизму-ленінізму і тоталітаризму.

В Америці

СЕН. РОБЕРТ ДОЛ З КЕНЗАСУ заявив, що Конгрес продовжуватиме сесію навіть „поза Новий Рік", щоб ухвалити пропозицію президента Роналда Регена в справі нового податку на газоліну і таким чином здобути нові доходи для федерального уряду. Цей податок у висоті 5 центів від галону газоліни принесе значний прибуток, з якого Уряд плянує оплачувати 320,000 безробітних, які дістануть працю. Як відомо, новий Конгрес має зібратися 3-го січня 1983 року.

НОВОВИБРАНИЙ ГУБЕРНАТОР Алабами Джордж Воллес заповідає „бурхливі і радикальні наслідки і навіть випадки смерти", якщо безробітні не дістануть допомоги цієї зими. Він сказав, що він особливо зажурений тими безробітними, які ніколи не були перед тим без роботи, і тими, які не кваліфіковані для отримання урядової допомоги. Промовляючи до повітових провідників, Воллес закликав до негайної ініціятиви в знайденні зайнять для „нових бідних" і осіб середньої кляси, які опинилися без роботи.

КОЛИШНІЙ ЗАСТУПНИК директора Сі-Ай-Ей Боббі Інман, який зрезигнував зі свого становища минулого червня, заявив, що Уряд ЗСА має дуже обмежене знання та інформації про ряд країн Третього світу, де на його думку розігравватимуться рішальні бої за сирівці в біжучому десятиріччі. Причиною того браку знання є те, що американська розвідча система зазнала значного знищення в останніх роках з боку доморослих критиків та позбавлення федеральних фондів на розвідчі органи. Інман одначе твердив, що американський Уряд має досконалі дані та дуже добрі інформації про терени, де існують конфлікти довгі роки, наприклад, Корея чи Близький Схід, як теж про пляновані рухи совєтських збройних сил поза кордоном СССР.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ ДЛЯ реформи соціяльного забезпечення чекає на остаточне рішення президента Роналда Регена. Спеціяльний панель, що складається з членів Конгресу з обох партій, виніс певні рішення і пропозиції, які повинні бути схвалені Президентом. Голова Комісії Алан Грінспен старається довести до узгіднення в цій справі між Адміністрацією і законодавцями-демократами з Конгресу. Найважніша проблема Комісії — це придбання 150 до 200 більйонів долярів для забезпечення безперебійної виплати пенсій Соціяльного забезпечення до 1990 року.

ВАТИКАН ЗАПЕРЕЧУЄ заяви нюйоркського сенатора Алфонса Д'Амато, які він недавно подав в інтерв'ю для італійського тижневика в Римі, де нюйоркський сенатор сказав, що на щастя, невдалий замах на Папу Івана Павла II в 1981 році був спровокований листом Папи до совєтських провідників, що він повернеться до Польщі і вступить в ряди оборонців Польщі на випадок совєтської інвазії. Отець Ромео Панчіролі заявив, що „все, що було сказано сенатором Алфонсом Д'Амато, не відповідає правді". Цей речник Ватикану заперечив, що начебто сенатора прийнято було у Ватикані „в справі консультацій відносно замаху на Святішого Отця".

Д-Р БАРНІ КЛАРК, ПАЦІЄНТ зі штучним серцем, розпочав другий тиждень свого пooпераційного життя в стані напівсвідомости після того, як кілька днів після операції дістав був конвульсії, викликані начебто порушенням балянсу хемічних речовин в організмі та надмірном медикаментів. Речники медичного центру в університеті Юта більше не є такі оптимістичні щодо його видужання, як вони були відразу після операції. Родина д-ра Кларка перебуває постійно біля його ліжка, і лікарі сподіваються, що така родинна терапія вплине позитивно на його психічний стан і збереже його від нервового заломлення. В неділю, 12-го грудня, він вперше від засинкав притомність цілком і мав начебто бажання навіть коротенько дивитися на гру у футбол, але його стан все ще визнаний критичним і прогнози його видужання не зовсім рожеві.

МАГНАТ ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ 47-річний Ірвін Марголіс, фірма якого розтратила 6 мільйонів чужих грошей, дістав засуд на 28 років в'язниці, у п'ятницю, 11-го грудня в Ню Йорку. Його жінку Маделейн і спільників в цих ділах засуджено на три роки в'язниці в понеділок, 13-го грудня. Справа Марголісів на цьому проте не закінчиться, бо їх інтенсивно опитують за вбивство двох працівників діямантової фірми Кандор, власником якої є Марголіс. У голосному вбивстві цих двох молодих жінок і трьох техніків з телевізійної мережі Сі-Бі-Ес обвинувачено знайомого Марголіса Доналда Неша з Ню Джерзі, що мав також кілька інших імен. Суд над Д. Нешом ще відбуватиметься. Подружжя Марголісів перевели вкрадені гроші на їхні таємничі конта в Швайцарії та в Ізраїлі.

Влаштовують „Вечір української історії"

Ню Йорк, Н.Й. — Українське Історичне Товариство, Український Науковий Інститут Гарвардського Університету, Комітет „Спадщина" і Літературно-Мистецький клюб в Ню Йорку влаштовує у п'ятницю, 17-го грудня ц.р., о 7-ій год. вечора в Домі Українського Визвольного Фронту, 136 Друга авеню, „Вечір української історії".

Доповідь „За правильну інтерпретацію ранньо-історичного процесу Східної Европи" прочитає д-р Олександер Домбровський; д-р Франко Сисин виголосить доповідь „Сучасний стан української історичної науки на Заході". Пояснення про завдання Комітету „Спадщина" дасть д-р Софія Рабій-Карпинська.

В музичному інтермеццо візьмуть участь Юліян Китастий, бандурист-віртуоз, і Юрій Фурда, піяніст.

В. Дудич кандидує до Міської ради Чікаго

Чікаго, Ілл. — Володимир Дудич, мешканець північнозахідної частини міста Чікаго та поліціянт-детектив цього міста, проголосив свою кандидатуру на алдермена, представника 38-го району міста Чікаго.

Теперішній алдермен цього району, Тома Каллертон був призначений на цю позицію у 1973 році і це вперше він не мав противника у виборах. В. Дудич стверджує, що вже пора дати людям можливість вирішити чи вони задоволені працею свого представника до Міської ради, чи готові на зміну.

32-літній Володимир Дудич є одружений і батьком двох дочок. Він вже 11 років працює як поліціянт та бере активну участь у громадському житті.

„Люди даного району

Володимир Дудич

повинні мати нагоду вибрати діяльного політичного представника і відкинути такого, що не виконує бажання мешканців свого району", — сказав В. Дудич. „Моя кандидатура дає цю можливість громадянам 38-го району".

Передаватимуть українські різдвяні Богослуження в телевізії і радіо

МекАду, Па. — З місцевої української католицької церкви Покрови Пречистої Діви Марії повідомляють, що для українських хворих і старших віком будуть передані на телевізійній станції з Вілкс-Беррі і радіостанції в Гейзлтоні спеціяльні різдвяні відправи в часі святкування Різдва за новим календарем.

В день Різдва, 25-го грудня ц.р., буде передана на телевізійній станції ч. 28 співана Служба Божа в часі від 11-12 полудня з церкви Покрови Пречистої Діви Марії. Службу Божу буде правити парох о. Богдан Левицький; співатиме мішаний та юнацький хор під батутою Джін Енн Маджестської та Джулі Меренди.

В цей самий день, 25-го грудня ц.р., в часі від 5-6 вечора радіостанція 1490 ФМ в Гейзлтоні буде передавати концерт українських колядок у виконанні дівчат з Марійської Дружини в МекАду під орудою Джулі Меренди.

Вогонь в Луїзіяні погас

Тафт, Ла. — Фабрика хемічних виробів, де вибухнули дві цистерни, була проголошена знову безпечною зоною в неділю, 12-го грудня, і 17,000 осіб, які залишили район нещастя, повернулися до своїх домів.

Мешканці околиці в діяметрі п'ять миль були евакуйовані в суботу вранці, 11-го грудня, коли цистерна, наповнена акролеїном вибухнула і почала горіти на хемічній фабриці карбіду. Продукт виробництва цієї фабрики входить як складова частина для виробництва сльозоточивого газу і гербіцидів.

Цистерна горіла цілу суботу, викидаючи в повітря 70-футової висоти стовп полум'я. Жадних жертв у людях не було.

В суботу увечері полум'я згасло, але спеціялісти заявили, що розпечена рідина може вибухнути, а тому отруйний газ може розійтися по околиці. Це і було причиною евакуації.

У неділю робітники фабрики в газозахисному одязі перевірили зону і заявили, що немає більше жадної небезпеки ще якогось вибуху.

„Згідно з тою інформацією, яку ми отримали від спеціялістів, більше немає жадної небезпеки", — сказав шериф Чарлз Вилсон.

НОВОРІЧНІ ІМПРЕЗИ УІА

Український Інститут Америки проводить спеціяльні новорічні імпрези. В п'ятницю, 31-го грудня, від 9-ої год. вечора до 2-ої год. рано відбудеться традиційна зустріч нового року. Грати буде популярна оркестра з Чікаго „Вогограй". В суботу, 1-го січня 1983 року, 8-ма год. вечора — 1-ша год. рано — Новий рік, вечір молодих професіоналістів. Тоді також гратиме оркестра „Вогограй".

У світі

ЯК ПЕРЕДАЮТЬ ЗАХІДНІ кореспонденти з Москви, колишній заступник головного редактора московської газети „Правда" 58-літній Борис Стукалін був назначений шефом партійної пропаганди у відділі пропаганди при ЦК КПСС. Місце Стукаліна зайняв Борис Пастухов, дотеперішній провідник комсомолу. Ці зміни є першими більшими змінами в середній ланці партійного керівництва після смерти Леоніда Брежнєва.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Ізраїля Їцак Шамір вилетів у неділю, 12-го грудня, у 12-денну подорож до Аргентини і Уругваю. Він є вже другим міністром ізраїльського уряду, що відвідує Латинську Америку цього місяця. Шамір буде вести переговори і можливо підпише договір про технічну і культурну співпрацю між Ізраїлем і цими двома країнами.

ПРОПОЗИЦІЯ ЗСА ПОКІНЧИТИ із зволіканням виводу чужинецьких військ з Лівану була прийнята Аріельом Шароном і названа „розумним рішенням" у справі продовження переговорів. Американські офіційні особи заявили, що пляннуються вислати на Близький Схід двох американських представників, щоб вони були посередниками у переговорах між Ізраїлем і Ліваном та їздили між Єрусалимом і Бейрутом, щоб уникнути безпосередніх ізраїльсько-ливанських контактів.

ЛЄХ ВАЛЕНСА, ЛІДЕР забороненої вільної профспілки „Солідарність", у листі до шефа військової хунти ген. Войцеха Ярузельського, вимагає узаконити „Солідарність" та проголосити амнестію всім інтернованим. Ці два кроки могли б стати основою примирення в польському суспільстві. „Глибоку і довготривалу кризу можна подолати передусім зусиллями всього суспільства", — заявив Валенса. „Я готовий взяти участь у досягненні цієї мети".

ОФІЦІЙНІ ПРЕДСТАВНИКИ Західньої Німеччини заявили, що участь болгарів у спробах вбити Папу Івана Павла II 13-го травня 1981 року викликає зростаючу тривогу про можливу болгарську участь у підбурюючій діяльності в Західній Европі, включаючи контрабанду наркотиків і терроризм. Високі представники міністерства внутрішніх справ Західньої Німеччини заявили про необхідність глибшого і серйознішого розслідування цієї справи.

ЗАСТУПНИК ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА Ізраїля Дейвид Леві заявив, що „масивна програма розбудови" відбувається в ізраїльських поселеннях на територіях західного берега Йордану. В інтерв'ю ізраїльському радіо міністер повідомив, що „незабаром будуть побудовані нові поселення, але тільки під наглядом міністерської комісії для справ поселення".

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ВІЛЛІЯМ Френч Сміт закликає сенатську Комісію способів і засобів додати до бюджету Департаменту справедливости 130 мільйонів долярів у наступному році для поборювання торгівлі наркотиками.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Одностайне становище Заходу

Американський секретар оборони Каспар Вайнберґер в минулому тижні був учасником конференції міністрів оборони (військових справ) 15-ти членських країн Північно-Атлантійського бльоку у Брюсселі НАТО). Повернувшись до Вашінґтону, негайно почав заходитися, щоб провалений у Палаті Репрезентантів проєкт збагачення американського арсеналу зброї ракетою типу МХ остаточно не був погребаний. Зате зараз же відлетів до Европи державний секретар Джордж Шулц на конференцію міністрів закордонних справ всіх країн НАТО, до Бонну, а звідти до Голляндії, Риму, Парижу, Мадрижу і Лондону. В обох випадках йдеться про те саме: про устійнення з'єднаного і згармонізованого фронту Заходу у найважливіших справах політики і оборони.

Закордонну політику диктує в першу чергу географія і характер сусідів. Але всі речі роблять люди — змінюються люди, змінюється кон'юнктура і змінюється тон, що його вживають давні і нові люди. Ми є свідками зміни людей на керівних становищах по обох сторонах Залізної завіси: в Совєтському Союзі після Леоніда Брежнєва прийшов Юрій Андропов і совєтська та диктована Кремлем прокомуністична пропаґанда почала представляти вчорашнього голову КҐБ, як ніби примирливого інтелектуала, який прагне звороту до детанту. І в З'єднаних Стейтах Америки на місце Александра Гейґа, який був державним секретарем 17 місяців, прийшов Джордж Шулц і змінився тон, змінилися методи діяння. А. Гейґ користувався великою повагою своєю позицією чотиризіркового генерала, колишнього шефа персоналу Білого Дому в найкритичнішому періоді урядування Ричарда Ніксона, недавнього головного командира збройних сил НАТО. Він мав за собою ще й авторитет найбільшої індивідуальности в Уряді Роналда Реґена і такого знавця міжнародних відносин, яким не міг бути Реґен, колишній двократний губернатор стейту Каліфорнії. Але Гейґ — як швидко виявилося — був забагато генералом і замало дипломатом. Він не був людиною, яка вміє пристосуватися до відносин і гармонійно співпрацювати з найближчим оточенням Президента, з людьми, які мають частіший і легший доступ до Президента, як мав їх він.

Після резиґнації Гейґа Шулц зразу же виявив іншу методу праці. Він не має амбіції бути архітектом закордонної політики зі своєю авторською вивіскою. Він раз-у-раз підкреслює, що закордонну політику веде президент Реґен, а він є її виконавцем. Зате закулісово, зручною насправді „тихою дипломатією" впливає на Президента: за твердженням найавторитетніших американських коментаторів — проголошений Реґеном 1-го вересня ц.р. плян замирення на Близькому Сході — це плян Джорджа Шулца, узгоджений спершу з двома його найближчими співробітниками: дорадником Президента для справ крайової безпеки Вілліямом Клерком і секретарем оборони Каспаром Вайнберґом, які, мовляв, творять гармонійне „тріо", що пов'язує Державний департамент з Білим Домом.

Теперішня подорож Шулца до Европи — перша за його урядування, якщо не рахувати 24-годинного перебування у столиці Канади Оттаві. Шулц не вагався засягати поради у такого досвідченого свого попередника, як Генрі Кіссінджера, особливо у справах Близького Сходу і взаємин з Пекіном. Шулцові приписують успіх приєднання для Америки поміркованих арабських держав, що автоматично направило зв'язки зі Західньою Европою. Ізраїльський прем'єр Менахем Беґін відкинув мировий плян Реґена-Шулца, але мусить рахуватися з фактом, що Ізраїль таки не може дозволити собі на міжнародну ізоляцію і що Шулц, при всій своїй ніби гнучкості вміє бути твердим і неподатливим, коли йдеться про принципи — у даному випадку про принцип добрих взаємин з поміркованим арабським світом із такими його лідерами, як єгипетський президент Мубарак, марокканський король Гассан, йорданський король Гуссейн і наступники савдійсько-арабського короля Савда.

Засаднича політика супроти Совєтського Союзу залишається та сама, особливо, коли прем'єром Великобританії є Марґарет Тачер і коли в Західній Німеччині впав соціялістичний уряд Гельмута Шмідта. Шулцові приписують заслугу, що він довів до відпруження відносин між ЗСА і країнами НАТО з приводу гострої опозиції Реґена проти імпорту европейським Заходом совєтського природного ґазу. Кажуть, що Шулц, який не любить різких висловів, вміє вжити їх, коли треба. Під час його відвідин в Оттаві 25-го жовтня ц.р., один канадський журналіст дозволив собі критикувати політику Америки. Джордж Шулц відповів йому: „Ми не вчимо вас, як ви маєте керувати своєю країною, то не вчіть нас, як ми маємо вести нашу політику".

Всі знаки на землі і небі вказують, що буде відбудований єдиний суцільний західній фронт у всіх найважливіших проблемах світу.

М. Платковський

ЧИ НОВА ЕРА ДЕТАНТУ?

Ні один з шефів безпеки у Совєтському Союзі не дочекався такої почести, щоб його було обрано фактичним шефом держави, тобто генсеком совєтської комуністичної партії. Ні Дзержинський, ні Ягода, ні Єжов ніхто інший, що очолював ЧеКа, ҐПУ, НКВД, а тепер КҐБ до таких висот не дійшли. Правда, Андропова чомусь не вибрали головою Президії Верховної Ради СССР, але ж це становище лише репрезентаційне, а фактично влада зосереджена в руках ґенерального секретаря комуністичної партії.

На похорон Брежнєва поспішили високі достойники держав західнього світу. Брежнєв у своїй діяльності далеко не був „миролюбцем". Згадати б хоч два останні його злочини — Афганістан і Польщу — і цього вистачить. Ну, але держави західнього світу утримують дипломатичні зв'язки з СССР, донедавна говорилося про „мирне співжиття" і навіть наближення з СССР, а тому, може, західні держави вважали за потрібне з цілою куртуазією поставитися до смерти людини, яка довгими роками стояла на чолі імперії Совєтського Союзу, хоч для представників поневолених народів, для яких Брежнєв оправдано заслужив собі на ім'я ката, така куртузія напевно досить болюче відчувається. Тим більше, що представники Заходу їхали на похорон Брежнєва вже після того, як стало відомим, що наступником Брежнєва блискавично швидко став донедавній шеф КҐБ, тої інституції, на сумлінні якої є сотні тисяч жертв, як в межах самого совєтського бльоку, так і поза ним, в цілому майже світі.

Справа наступництва по Брежнєву, очевидно, підготовлялася задовго до його смерти, бо стан здоров'я цього 75-літнього комуністичного лідера уже давно був недобрим. Чому, власне, Андропов, що 15 літ перебував на чолі КҐБ, став наступником Брежнєва? Чи він накинув свою особу іншим лідерам у Кремлі, які боялися виступити проти того, який, ясна річ, і далі має підтримку всесильного КҐБ? Швидше можна припускати, що Андропов не мав жадних заперечень з боку кремлівських можновладців. Зовнішні труднощі Москви (неуспіх в Афганістані, польський спротив, нова рішуча політика ЗСА проти СССР і рішення НАТО в справі дозброєння) і такі ж внутрішні труднощі (економічна криза, ідеологічне банкрутство комунізму і зростаючий спротив серед неросійських народів) промовляв за тим, що після Брежнєва мусить прийти „сильна" людина, яка твердою рукою зуміє впоратися із якимись можливими ускладненнями в середині СССР. Не важтесь, мовляв, на якісь вимоги, протести чи заворушення, бо недавній шеф КҐБ зуміє розтрощити всякі прояви спротиву.

Та яка буде зовнішня політика Москви під керівництвом нового вождя? Тут починаються здогади, найрізнорідніші міркування, які часом заперечують себе взаємно. Одні твердять, що в зовнішній політиці Кремля нічого не зміниться. Інші вважають, що буде ще гірше. Ще інші, не зважаючи на це, що доцьогочасна аґресивна політика Москви була якщо не керова Андроповим, як шефом КҐБ, то в кожному разі відбувалася за його активною участю, — ці інші вважають, що якраз тепер настав момент для „лібералізації" зовнішньої політики Совєтського Союзу і що виникають можливості до різних домовлень з СССР, насамперед в справі всебічного роззброєння як Сходу, так і Заходу. Вже чуються голоси, що Андропов є, властиво, лібералом, що він використає свій прихід для того, щоб піти назустріч Заходові, що, врешті, його змушують тяжкі обставини, в яких опинився СССР, піти на поступки супроти Заходу, головно супроти ЗСА. Деякі висловлення Андропова про те, що Москва готова, мовляв, провадити миролюбну політику, залюбки поширює преса західнього світу. В ЗСА різні політики також говорять про нові перспективи взаємовідносин Захід-Схід і ніхто інший, як новий західньонімецький канцлер лідер християнських демократів Гельмут Коль, дораджує президентові Реґенові щошвидше зустрітися з Андроповим.

У цій ситуації можна зробити таке, на перший погляд неймовірне, припущення, що власне під керівництвом Андропова Москва може знову повернутися до політики „усмішок". Насамперед тому, що Андропову, очевидно, залежить на тому щоб його, так би мовити прийняли в лоно міжнародних політиків і державних мужів, бож цим останнім хіба буде трохи моторошно розмовляти з недавнім шефом кривавого КҐБ. Але — і це найголовніше — Москві таки, певно, залежить на тому, щоб якось „уласкавити" Захід з його твердою політикою Реґена і знову приспати чуйність Заходу. Для такого обороту речей вже є певні познаки: заяви декого із достойників Совєтського Союзу, що Москва не буде противитися „політичній" розв'язці в Афганістані; залицяннями до Китаю (що розпочалися ще за життя Брежнєва, але, правдоподібно, не без участи Андропова); позірні поступки режиму Ярузельського в Польщі; врешті, запевнення що Москва є проти війни і готова серйозно трактувати справу взаємного роззброєння.

Якщо Захід відповість згодою на шукання нових спроб домовлення з Москвою, то можливо ми будемо мати нову еру детанту на

(Закінчення на стор. 3)

Анатоль Камінський

ВАЖЛИВА ПОЯВА НА ПОЛІТОЛОГІЧНОМУ ОВИДІ

Петро Балей, Обезвласнене суспільство, Марксизм: утопія в теорії і терор у практиці, Видання Українського культурного осередку в Лос Анджелесі, 1981 р. стор. 686.

На совєтологічному видноколі антимарксистських серйозних шкіл і напрямків сучасности обширна і вагома праця Петра Балея „Обезвласнене суспільство" заслуговує на окреме і особливе відзначення і признання. Автор послідовно і з глибоким знанням матеріялу стверджує і доводить, що совєтський комунізм як теоретична і практична система влади є не лише цілістною універсалістичною концепцією спеціяльної політичної диктатури, але й суцільно-органічним вірним продуктом клясичних теоретиків марксизму з минулого століття.

Він каже: „Фактично немає ні одної риски в характері комуністичного режиму, якому дали життя Ленін і Сталін, які не мали б свого запліднення в писаній спадщині Маркса і Енґельса" (стор. 28). Подібно в іншому місці він виразно стверджує, що „єдиним спадкоємцем автентичного марксизму залишився найповажніший його експонент В.І.Ленін" (стор. 220). Навіть присвячуючи цілий розділ своєї праці „справжнім різницям між Марксом, Енґельсом і Леніном і про їх наслідки в практиці", автор підкреслює, що „в усіх ділянках людського зацікавлення, в яких марксизм зрушив плесо або скаламутив воду, основних різниць між теоретиками марксизму і його практичним виконавцем Леніном немає, а навпаки — ціле нещастя Сходу Европи в тому, що російські марксисти аж надто невільничо трималися Маркового процедурального догматизму, використовуючи тільки свободу в меритоличних питаннях даного часу і місця під умовою, що ритуальна формалістика теорії та діялектики буде збережена в ім'я 'загірної комуни' " (стор. 453).

У тому відношенні Балей йде у розріз щонайменше з двома головними совєтологічними напрямками, з яких один кладе наголос на російський національний зміст совєтського комунізму, а другий, опираючись в основному на „ранні" писання Маркса і Енґельса чи т.зв. „ортодоксальний марксизм, вбачає в Ленінові і Сталінові, а головно в Сталінові, заперечення і звироднення „справжнього марксизму". З цього погляду Балей близько перегукується із Лєшеком Коляковським, який, наприклад, в 1977 році писав теж про „Марксистські коріння сталінізму" у збірній праці „Сталінізм", під редакцією Роберта С. Такера, як теж заступає таку думку і у своїх інших працях.

Балей, очевидно, не відкидає зовсім „національних наверствувань" в окремих комуністичних системах, але для нього не вони вирішальні, а певні ідеологічно-структуральні корінні питоменності і самостверді елементи, притаманні лише марксизмові, які і складаються на специфічну сутність стосовної системи, де ця система себе б не утверджувала. Дискутуючи з К. Кононенком про аґрарну політику Совєтського Союзу, Балей, наприклад, признає, що „очевидно, кожний нарід, кожна раса мають свої питоменності, які впливають і ускладнюють різні форми втілювання основних ідей; і марксизм в інших умовах, застосований навіть з ленінською послідовністю, прибере інші риси і проявиться іншою формалістикою в марксистських інституціях олігархного насилля, ніж це мало місце в Росії чи на Кубі, але основні і суттєві дезидерати марксизму будуть спільні всім народам і всім суспільствам будь вони ще патріярхально-пасторального чи індустріяльного типу" (стор 346). В дальшому Балей доказує, що настанова і політика Леніна вповні відповідала його дійсному ставленню і розумінню селянина і селянства як клясової категорії, і нічим не відрізнялася від такого ж трактування цих питань Марксом і Енґельсом. Це саме стосується усіх інших положень і „канонів" ленінізму і сталінізму та їхнього практичного здійснення, що на їхньому тлі автор дає глибоко і цілеспрямовано проаналізований і підсумково зсинтезований, завершений всебічний образ макіявелівсько-мафійної марксистської системи влади. Тієї системи, що її якраз такою, а не іншою уявляли собі не лише Ленін і Сталін, але й Маркс і Енґельс, та для концептування і здійснення якої вони себе теж особисто всеціло зобов'язали і посвятили. Пише Балей — „науковість Маркса, чи радше його наукова метода дедукції майбутнього економічного і соціяльного розвитку, підпорядкована, як правило, наперед визначеній меті. Його ерудиція, енерґія і майстерне опанування діялектики служили завжди засобом у його змаганні до засвоєння політичної диктатури під гаслами соціяльного визволення"(стор.105)

На базі надзвичайно великого і різновидного матеріялу Балей вказує на всі внутрішні протиріччя і

(Закінчення на стор. 3)

Святослав Караванський

Автор, читачі, видавець

Читачка: Із зацікавленням прочитала „Гумористичний Самвидав". І ще раз — повні шляхетних почувань поезії із збірки „Сутичка з тайфуном". Завжди зі зацікавленням читаю в „Свободі" „Дружню бесіду" (Світлана Кузьменко).

Автор: Дякую за щирість. Але не всі мої читачі згодні з вами. Ось, наприклад, що мені пише один читач: „Якщо ви думаєте, що ваші книжки розходяться, бо читачі ними захоплені — то ви наївний чоловік. Вони розходяться не з огляду на їхню якість, а тому, що політичні партії, їх видавши, розпихають і накидають їх людям, використовуючи той факт, що ви бувший політичний в'язень і до цих партій пристали".

Читачка: Пробачте, то ви тепер партійна людина?

Автор: Це відомо тільки авторові листа. Здібність фантазувати річ добра, але коли вона служить емоціям (і то не завжди позитивним), то добра річ обертається на свою протилежність. Але менше з тим. Читаймо далі. „Самі ваші заголовки книжок непоетичні, а то й примітивні. Мова теж не найкраща... Маєте клопіт з ритмом, часто навіть не відчуваючи того, то знову скорочуючи й замінюючи слова, напр: „найсвятий" замість найсвятіший") ".

Читачка: Дозвольте мені не згодитись з вашим опонентом, зацитувавши із Шевченка:

Не ви прокляті.. а гетьмани,
Усобники, ляхі погані!!
Простіть, високії, мені!
Високії! І голубії!
Найкращі в світі! Найсвятії!

Сон (Гори мої високії)

Автор ; Дуже дякую за цитату. Українська мова багата не тільки своїми формами, а ще широкою гамою варіянтів. Форми „найперший", „найостанній", „найбілий", „найгострий" живуть у живій мові та діялектах. А форма „найперший" навіть і в літературній мові. Знання цих форм дає письменникові нагоду вживати їх, органічно вплітаючи у свій текст. Найширше поле вжитку такої лексики — поезія. Ваш приклад із Шевченка — найкращий того доказ.

Читачка: Отже один арґумент вашого опонента ми спростували.

Автор: Зате інші його арґументи не так легко спростувати.

Читачка: Які саме?

Автор: А от слухайте: „Сатира ваша не сатира, а пуста балаканина. Кому потрібні римовані підсовєтські жарти?"

Читачка: прошу пробачення. Я прочитала їх зі зацікавленням, а на вечорі, де ви їх читали, слухачі дуже щиро сміялися. Знаєте що? Зачитайте зараз кілька ваших жартів. А читачі хай самі судять, хто з нас має рацію, а хто ні.

Автор: Ідея непогана. Отож, слухайте:

Бульба

За те, що був бійцем УПА
Схопила Гриця шантрапа
І з чарівного краю гір...

Видавець: Пробачте! Що оце ви тут читаєте?

Автор: Виносимо мою творчість на суд читача.

Видавець: То треба ото читати? Ваші ж обробки народних жартів видано?

Автор: Так, у видавництві „Київ".

Видавець: То, на мій погляд, найкращий спосіб ознайомитися з цими жартами це придбати вашу збірку „Гумористичний Самвидав" і прочитати її всю. Тоді читач і зможе оцінити сам, що воно таке отой ваш Самвидав. Адреса видавництва: Kyiv Publishing, 4800 N. 12 th St. Philadelphia, Pa. 19141.

Читачка: І це непогана ідея. Це куди корисніше, ніж відвідування таких закладів, як, наприклад.. як наприклад...

Автор: Кажіть сміливо. Як, наприклад, барів. До речі, один мій читач у Дітройті, прийшовши на літературний вечір, попросив, щоб я засвідчив, для його дружини, що він не був у барі, а слухав „мудрі слова" на літературному читанні. Я дав йому таку посвідку. Таким чином книжка вступила у бій з чаркою. Важкий бій, але почесний, який вимагає сил, енерґії та вогню. Отож, я й хочу, дорогі читачі, щоб ви написали, наскільки я для того бою підходжу, або не підходжу. Чекаю на Ваші листи.

ТРАДИЦІЙНА ПРАКТИКА в Америці платити всім професорам університетів і коледжів приблизно таку саму платню тепер зазнала змін. Через аґресивну компетицію з боку приватного сектора, з індустрії та через переманювання добрих викладачів з однієї вищої школи до іншої, більше і більше інституцій вищої освіти знаходять шляхи привабливими високими платнями затримувати в себе тих професорів, на яких є звідусіль такий високий попит. Особливо ціняться під цю пору спеціялісти-викладачі з таких ділянок, як компютерні науки, інженерія та деякі бизнесові дисципліни.

НАДЗВИЧАЙНО ПРИВАБЛИВОМУ І РОЗКІШНОМУ життю військових установ Франції, здається, приходить кінець. На протязі останніх 20-ох років французька армія мала все, що вона хотіла. Тепер це скінчиться. Французький уряд підготовляє законопроєкт скорочення видатків на військові цілі, а разом з тим пройде значна реорганізація армії.

Докія Гуменна

СКІЛЬКИ ЗАГЛЯДИТЬ ОКО

(Онтарійські краєвиди)

II.

Якщо ви думаєте, що ця фарма-книзозбірня-музей утікла з Торонто і якимсь чудом опинилася серед онтарійських прерій лише одна-єдина, то помиляєтеся. Є тут, у ближчому й дальшому сусідстві, ще й інші „втікачі з Торонто", із більшим чи меншим нахилом до „неміського способу життя": чи то буде садівництво, чи рибальство, чи домобудівництво. Є тут і Нагніти, і Соколики, і Руденські... Одні приїздять лише на літо, а інші живуть цілий рік. З тією тільки різницею, що в сусідів усе причепурено, підстрижено, а в Протон-хуторі все росте буйно-своєвільно.

Найближчий же сусід, оцей через дорогу, зветься Стойко. Українець. Фарму його видко здалека, он корови пасуться, то — його. Та здалека видно не так саму фарму, як височенну вежу, поверхів на п'ять, із червоним світелком на самому вершку. Вежею я називаю цю „голку" тому, що не знаю, як інакше назвати. Це — тонка конструкція, однакова знизу до верху, ажурний стовп із щаблями. Антін каже, що часом можна самого Стойка побачити на самому вершку цієї конструкції. — Як це можливо? Як сама ця „вежа" тримається і не перевернеться? — А дуже просто. Вона прикріплена до землі сталевими тросами, таким тонкими, що їх і не помітно. — Але нащо фармерові така коштовна конструкція: — Як то нащо? Сусід Стойко хоче мати в себе надавчу й приймальну радіостанцію. Він радіомеханік. Хто йому заборонить?

І так ця „вежа" домінує над усім околом. Близько такої нема. І червоне світелко на вершку— добрий орієнтир, як вертатися додому поночі. Воно конкурує із зірками, із сателітами, що гуляють вночі по небі, як воно засвітиться мільярдами зір...

Оце, значить така онтарійська прерія? Ні це зовсім не прерія, а розкидане на безмежних просторах село. Кожна хата відділена від іншої сотнями акрів масного чорнозему, лісу, озерець, неораних лугів, де випасаються отари... Ось сам Антін із Надею посідають сто акрів — трохи поля, трохи лісу. Починається ліс зараз за річкою і простягається десь далеко. Господар признається, що за ці роки й сам він не дійшов ні разу до кінця своєї посілости.

А як би то хотілося у тому лісі побродити, скільки там принад причаїлося, — гриби, ожина, може й чорниці!? Та ба!... Не доступишся. Була колись бетонова гребля через річку, а тепер вона розвалена. Ця капосна мала річка Саґін, — що вона виробляє весною! Як вона розбухає могутніми водами! Вода доходить аж до стодоли, несе за собою цілі дерева, розвалює найміцніший бетон. Отака мала річка!. Торік ми з Ганею якось ще могли кладкою перейти на той бік, — то тепер вода цю кладку забрала. Ох, і назбирали ж ми тоді черемхи, аж тепер весело згадати! Правда, треба взуватися в чоботи, бо в лісі зарослі бур'яну майже непрохідні...

(Цей відступ про ліс-черемху потрібен тут, щоб показати справжню дичавину й стихійність цього „села" що я його переназвала з „прерії". Але ж іще не закінчила розповідь про сусідів. То ж...)

Ще більший землевласник у цьому „селі" ніж Антін, сусід Зубко, уламок злочинних колективізацій та „ліквідації куркуля, як кляси". Він одружений із уламком „розв'язання національного питання", німкенею з-над Волги, що добре говорить по-українському. Цей господар міг би орудувати на власних 200 акрах онтарійських прерій, якби... молодший. А тим часом на неораних випасах аж червоно від суничок, і надволзька німкеня варить із них божественне повидло. Я куштувала!

Другий сусід, куди ми також заїхали були, подивитися на хату й город, — ближчий земляк Микола Левицький. Цей має ще більше акрів, мабуть 300. Давніше сам випасав худобу, а тепер винаймає луги й ліс іншим. Яблука - їстивні, добрі - ніхто на його посілості не збирає, вони падають, їх корови їдять... І цей сусід перейшов через війну, німецький полон та інші тарапати. Вирвався, попав до Канади, на фабриці заробив скількись грошей, позичив у банку скількись, купив фарму... Ото з неї й сини його здобули освіту. Один — інженер-хемік, а другий — архітект...

Ось так то... Одні переходять через канадську фабрику й чекає їх фарма. А інші — навпаки. Антін-славіст і Надя-лікар юґославських шпиталів — починали з тютюнової плянтації. За сезон заробили 500 долярів, аж потім почали виборювати собі професійні права. Другий лікар, наш знайомий, також мусів починати канадське життя з того, що послали вантажником на залізницю..

Ось так то... Скрізь є світла й тіні. А кінець-кінцем: „Ще ніколи нам так добре не жилося, як тепер!"...

3

Але вузловий центр сув'язі осель цього великого „онтаріо-села", корона, — все таки „Ватра". Це тут збігаються зв'язки торонтян і місцевих мешканців цього розлогого „села".

Що таке „Ватра"?

Найвлучніше схарактеризував „Ватру" один її гість, диригент і радіокоментатор з Дітройту, Курило Цепенда.

— Тут не лишень смачно годують, — сказав він якось у припливі розчулення, — не лишень спочиває душа від міського напруження-гамору. Не лишень оточують нас чарівні краєвиди, куди не гляне око... Є ще щось, що приваблює нас. Що ж це? - А ось! Я за багато років, нарешті, досита наговорився! Тут зустрів я своїх шкільних товаришів, що їх не бачив може сорок років. Тут побачив я шкільну товаришку, оцю нашу пані Марусю, — таку саму гарну, як і колись була... Тут я можу обсудити всі наші внутрішньоукраїнські й міжнародні проблеми з розумними людьми... Але й наговорився я, як ніколи! Цілих десять годин підряд говорив, аж язик спух! Дякую ж тобі, Марусю, що ти нам влаштувала такий гарний відпочинок!

Хіба ж не видно з цієї промови, що „Ватра"— це широкопопулярний ресорт? Сюди приїжджають на відпочинок гості з Торонто та й ближчих міст Америки. Крім того, „Ватра" оперує не лишень у літньому сезоні, а й цілий рік. Це дуже потрібна інституція, не тільки для українців.

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! ЦЬОГОРІЧНА ОСІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 450 ЧЛЕНІВ. ЩЕ БРАКУЄ 550 ЧЛЕНІВ ДЛЯ ВИКОНАННЯ НАШОЇ МЕТИ, А САМЕ ЗДОБУТТЯ 1,000 ЧЛЕНІВ. ТОМУ ДОКЛАДІТЬ УСІХ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ЦЕЙ КОНВЕНЦІЙНИЙ РІК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Валентин Мороз отримав докторат

У неділю, 14-го листопада цього року Валентин Мороз отримав звання доктора філософії із спеціялізацією в історії Східньої Европи в Українському Вільному Університеті у Мюнхені. Керував промоцією відомий професор Сорбонни Аркадій Жуковський.

Валентин Мороз

Тема докторату „Етнонім Україна — на матеріялах дум та історичних пісень". зацавила В. Мороза ще в тюремних роках. Але все написане за ґратами залишилося там, у Москві. На Заході довелося все починати наново.

Закінчивши у 1959 році Львівський університет з дипломною працею (аналог західньої „маґістерки") В. Мороз написав докторську тезу, склав так звані кандидатські іспити, але здобути бажане звання не встиг — спочатку через адміністративні переслідування, а потім через арешт. Після виходу на волю В. Мороз отримав у 1979 році почесний докторат у стейтовому коледжі в Джерзі Ситі. :

І ось тепер, нарешті — традиційне „Ґавдеамус іґітур", і численна публіка, зібрана в залі УВУ могла привітати цього не зовсім звичайного докторанта, який, крім нормальних університетських студій, пройшов ще довгі університети нескінченними тюремними коридорами.

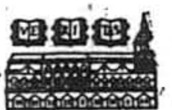
ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці
та Українська Вільна Академія Наук (УВАН) у США
запрошують Громадянство на
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН
„ТРИ ПОКОЛІННЯ"
(БАТЬКО, СИН І ПРАВНУК)

ПЕТРО ХОЛОДНИЙ, ст.
ПЕТРО ХОЛОДНИЙ, мол.
АНДРІЙ ХАРИНА

в неділю, **19-го грудня** 1982 р., о год. 1-ій дня, в Ґалерії ОМУА, 136 Друга Авеню в Ню Йорку, Ню Йорк.

Виставка буде відкрита в будні від 6-8-ої веч., в суботу і неділю від 1-ої до 8-ої веч. і триватиме до неділі, 25-го грудня 1982 року, включно.

В 50-ЛІТТЯ ЖАХЛИВОЇ ТРАГЕДІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

СПИСОК ч. 9/82

Пожертви на спеціяльний проєкт ФКУ: підготовку та публікацію наукових праць про трагічний, штучно створений Москвою Голод в Україні 1933 року.

$3,589.45 — Сестрицтво св. Анни при Соборі св. Володимира, Парма, Огайо.
По $2,000 — Сестрицтво св. Ольги при Соборі св. Володимира, Парма, Огайо, Лідія і Петро Яців.
$500 — Ярослав Цюк.
$400 — Д-р Лідія Куриляк.
По $250 — Д-р Борис Де Веліґост Ятоцький, Євгенія Кохан.
По $100 — Олександер і Марія Адамович, Антін і Катерина Бабенки, Олекса і Марія Карнаух, Аліна Карпенко, Докія Лисько, Ірена і Віктор Лютий, Уляна Люта, Василь Сивенький, Олександер Стовба, Карло Штанько.
$55 — Микола Босий.
По $50 — Д-р Галина Андрієвська, Віктор Бабенко, Гнат і Наталія Бойки, Віра і Євген Гринишини з родиною, Микола і Ніна Жилавські, д-р Іван і Марія Кіндрат, С. Т. Кравець, Анатолій і Валентина Макогон, Іван і Марія Пасічники, Наталія Садовська, Софія і Василь Семанюк, Данило Степаненко, Надія і Мирослав Трояни, УККА — Кентон, ОГ, Іван Фінковят.
По $30 — Владислав Нащанський, А. Хомик, Василь Коцюруба.
По $25. — Юліян і Оксана Бачинські, о. Степан Ганкевич, Петро Ґудзовський, Степан Домчак, Андрій Коваленко, о. Михайло Михайлюк, Богдан Панасюк, Володимир Пацула, Петро Сокіл, Онуфер Цуняк.
По $20 — Володимир Бабійчук, п. Барнай, Іван Бик, Наталія Бляшків, П. і Г. Галат, Стефан Ґудз, Марія Допілка, Надія Іванчук, Марія Коваленко, Іван Коваль, Анна Наточа, Андрій Процик, Петро Сахаревич, Віра Середа, Василь Содук, Ярослав Сохоцький, Дора Трипняк, п. Турчик, Василь Фридрак.
По $10 — Петро Бабич, Михайло Бурий, Марія Бурій, О. Городиська, Іван Демчишин, Володимир і Тамара Денисенки, Іван Іваницький, Петро Максим, Михайло Мельник, Анна Пеґор, Микола Смитанюк, Павло Сулим, Ірена Хрін, Анастазія Яско.
і 7 менших пожертв на суму — **$32**.

Продовження звідомлень про пожертви друкуватиметься в наступних списках. Щиро дякуємо!

Ввічливо просимо грошові датки слати на адресу:

UKRAINIAN STUDIES FUND
Harvard University
1583 Massachusetts Avenue • Cambrige, Mass. 02138

Чи нова...

(Продовження зі стор. 2-ої)

протяг якоїсь невідомої кількости найближчих років. З якими кінцевими результатами? Якщо Москві потрібна саме тепер ота знаменита „передишка", то після того, як під час цієї „передишки" СССР потрапить перебороти свої внутрішні і зовнішні труднощі, розпочнеться знову аґресивна політрика Совєтського Союзу з незмінною метою захоплення влади в цілому світі. Чи це значить, що Андропову пощастить знову обдурити Захід, щоб він таки продав отой мотузок, на якому його повісить комуністична Москва?

Звичайно, не можна занадто упрощувати політики Заходу. Америка, а головно її европейські союзники, прагнуть уникнути війни. А тому вважають, мабуть, за потрібне використовувати кожну нагоду, щоб шляхом „співіснування", переговорів і навіть наближенням з СССР (що потягає за собою торгівлю і все з цим зв'язане) забезпечити уникнення війни. Якщо Захід, в першу чергу Америка, піде тепер на якісь домовлення з Москвою, але одночасно затримає свою поставу недовір'я до „миролюбних" заяв Кремля і буде далі стосувати засоби забезпечення себе від майбутніх аґресивних дій Москви (а таке є, як видається, наставлення Уряду президента Реґена), то таку поставу можна зрозуміти, хоч вона і зустрічається зі зрозумілим несхваленням з боку поневолених Москвою народів. Якщо ж Захід повірить у щирість миролюбности Москви, як це було на протязі яких останніх 20-ти років, тоді Захід втратить останню шансу успішно оборонити самого себе від підступних плянів Москви. А ця шанса — це, власне, оте трудне становище, в якому тепер під багатьма поглядами опинилася комуністична імперія СССР.

Щодо поневолених Москвою народів, то вони хіба вже нічого не мають до втрачення. Їхнє становище таке тяжке, що тяжчого вже хіба бути не може. Якщо їх (поневолені народи) і тепер покине напризволяще Захід за ціну сумнівного і небезпечного детанту, то цим Захід підкопує не тільки боротьбу поневолених народів, але і свою власну майбутність.

До речі, існують познаки, що і серед поневолених народів, зокрема в Україні, Москва розпочне знову чергову „відлигу", щоб показати зовнішньому світові, що от і в СССР приходять якісь зміни. А тому ми можемо очікувати новий тиск з Москви на українство у вільному світі. Чи не розпочнуться знову „зустрічі", культурні обміни і подібні підступні заходи, як то було в 60-их роках? Та цим разом хіба не буде таких поважних українських кіл, які б пішли на цю нову хитрість Москви, якщо до цього справді дійде...

На Гельсінкській...

(Закінчення зі стор. 1)

вперше на Гельсінкській конференції в Беоґраді говорив про ув'язнення М. Руденка і О. Тихого, його заступник Семюел Вайс та цілий ряд дорадників.

Дорадником американської делеґацій є Орест Дейчаківський, який від 1981 року є постійним працівником американської Гельсінкської комісії.

О. Дейчаківський народився в 1956 році в Клівленді, студіював в університеті Нотр Дейм в Індіяні, а згодом здобув ступінь маґістра з міжнародних відносин на Джорджтавнському університеті у Вашінґтоні. Після закінчення студій він працював у головній квартирі Републіканської партії у Вашінґтоні.

О. Дейчаківський був активний в акціях на захист українських політичних в'язнів і писав на ці теми в пресі.

Делеґація СССР в Мадриді

В склад делеґації СССР на конференцію в Мадриді входить 32 особи. До складу цієї делеґації входить також посол СССР в Еспанії Юрій В. Дубінін, який є заступником голови делеґації. На відміну від всіх інших, члени делеґації СССР поділяються на такі категорії: 4 — члени делеґації (С. Кондрашов, ген. К. Михайлов, син Ю. Андропова Ігор і Л. Локшін), один екзекутивний секретар (Веньямін І. Вайс), 9 дорадників, 2 експерти і 14 осіб, які є технічним і адміністраційним персоналом та службою безпеки.

Делеґація СССР в основному базує свої виступи і свою тактику на проєкті, який запропонували невтральні країни і який названо проєктом РМ-39. Не можучи знайти компромісу для Заключного документу і після подій в Польщі, конференція була перервана, а РМ-39 дальше залишається проєктом.

Західні некомуністичні країни запропонували цілий ряд додатків до РМ-39. У цих додатках, які є з'ясовані в окремих параграфах, є мова про самовизначення народів, профспілки, припинення заглушування Західніх радіопересилань, вільний доступ до посольств і консульств в усіх країнах, влаштування наради експертів у справі людських прав (в Канаді) право на віровизнання, право громадян слідкувати за дотримуванням Гельсінкських угод власними урядами і інші.

Всі ці додатки відображають політичну дійсність, яка заіснувала в останньому році. Вони узгіднені всіми західніми делеґаціями, які їх солідарно дотримуються.

У третьому тижні грудня 1982 року Гельсінкська конференція в Мадриді буде перервана аж до лютого 1983 року.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, ТАТА І ДІДА

бл. п.

ОМЕЛЯНА КАЧМАРСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в четвер, 16-го грудня 1982 року
в церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., о год. 8:30 ранку;
в церкві св. Покрови у Барнсборо, Па.
та в українській католицькій церкві в Люрді, Франція.

Просимо Родину та Приятелів разом з нами помолитися за спокій душі нашого Дорогого Мужа і Тата.

Дружина — АННА
Доня — ВІРА з чоловіком
Син — ОСИП КОВАЛЬ з родиною

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою з Українською Громадою, Приятелями та Знайомими, що 12-го грудня 1982 року упокоїлася в Бозі, після тяжкої і довгої недуги

бл. п.

ОЛЬГА ГОЛОВКО

народжена 11-го червня 1898 р. в Україні.

ПАНАХИДА — у вівторок, 14-го грудня 1982 у Colonial Funeral Home, 2819 Highland Blvd, Staten Island, N.Y., год. 7-ма веч.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 15-го грудня 1982 р. в год. 10-ій ранку з церкви св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. на цвинтар св. Андрія.

В глибокому смутку:

донька — ВАЛЯ ГЕЙМУР з чоловіком КИРИЛОМ
внуки:
ОЛЕНА ГЕЙМУР
ЮРКО ГЕЙМУР з дружиною ЛЕСЕЮ
ВІКТОР ГЕЙМУР з дружиною ОКСАНОЮ
МИХАСЬ ГЕЙМУР
та ближча і дальша Родина в Україні

Важлива поява...

(Продовження зі стор. 2)

самозаперечення „наукових теорій марксизму", доводячи водночас, що „значення справжнього марксизму не в його ідеології, але у використанні тієї ідеології стосовною до наявних умов стратегією в практичній політичній дії..." (стор. 65). Він дає розторошуючу критику теоретичних і практичних основ марксизму, підкреслюючи теж реакційність і закоржавілість його ідеологічної матерії на самих початках її застосування, бо, каже він, „надзвичайно швидко виплекав марксизм свою власну закостенілість не лише в догмі і обряді, але й в ультраінквізиторській практиці, і все те якимсь чудом перепливуло з православ'я в соціялізм" у випадку Росії.

Балей дискутує не лише з клясиками марксизму, їхніми прихильниками і послідовниками. Він наводить теж широкі цитати з писань різноманітних його критиків, що їх він не лише аналізує і коментує, але й збагачує своїми власними розважаннями і висновками та оригінальними підсумками. Багатства зібраного, проаналізованого і зінтерпретованого матеріялу є направду безмірні і включають серйозних авторів західньоевропейського, американського і східнього світу. Доволі місця автор посвятив теж дискусії і полеміці з українськими авторами, такими, як В.Голубничий, К. Кононенко, І. Майстренко і інші. Сьогодні ж на окрему увагу заслуговує особливо розділ про „Критерії національної політики в марксизмі" (стор. 481-547).

У всіх відношеннях автор доказує, що теоретична і практична цілеспрямованість марксизму будь-яких відтінків веде неухильно до утворення обезвласненого суспільства, суттю якого є позбавлення громадянина матеріяльної незалежности. А тільки єдина матеріяльна незалежність в стані гарантувати політичні і громадські права людині. Бо, — як він вірно стверджує на самому початку, — „економічна незалежність цивільного сектора від державного і муніципального урядів — це фундаментальна база вольностей громадянина і громадських інституцій демократично-ліберального суспільства..." (стор. 36-37).

Ваговитість і кількість матеріялу у праці Балея така велика, що для її оцінки можна б писати цілу дисертацію, а принаймні обширніший есей. На ущімленому, щоб не сказати майже пустельному полі нашої стосовної політологічної науки і публіцистики, книга Балея є дійсно незвичайною появою. І тому тим більше вона заслуговує на помітне місце в підручній бібліотеці не лише дослідника і студента марксизму-ленінізму, але й кожного політичного діяча, журналіста й активіста, теж і тоді, якщо хтось і не в усьому погоджуватиметься з автором. Головне, щоб його книга зайняла видне місце на полиці нашої бібліотеки не перед, але після її основного прочитання... Про книгу „Обезвласнене суспільство" зокрема мусів би не тільки знати, але повинен би із нею познайомитися читач в Україні.

В СЬОМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого й Невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, БРАТА І ВУЙКА

бл. п.

Д-ра ОЛЕКСАНДРА САНОЦЬКОГО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 18-го грудня 1982 р., о год. 9-ій ранку в церкві св. Духа в Н. Бруклині, Н. Й.

Про молитви в цей день за спокій душі Покійного просять:

ДРУЖИНА, ДІТИ І ВНУКИ
І СЕСТРА з Родиною

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ І БРАТА

бл. п.

ЕВГЕНА КОЛОДІЯ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в суботу, 18-го грудня 1982 р., о год. 8:30 ранку, в церкві св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.;
в неділю, 19-го грудня 1982 р., о год. 12-ій дня в українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Джерзі Ситі, Н. Дж.;
в Нюберрі, С. Каролайна;
і в українській католицькій церкві Успення Пресвятої Богородиці у Фінікс, Арізона.

Про молитви за спокій душі Покійного просить —
дружина — ІРЕНА з Родиною

Дня 3-го грудня 1982 року, по короткій і тяжкій недузі відійшла від нас у Вічність
наша Найдорожча
МАМА, ДРУЖИНА І ДОНЬКА

бл. п.

ІРЕНА ГРУБЯК з ПОНЯТИШИНИХ

проживши 54 літ.

ПОХОРОН відбувся 6-го грудня 1982 року з похоронного заведення Ольги Слотюк на цвинтар Mt. Calvary в Баффало, Ню Йорк.

Оставила тяжким горем прибитих:

РОМУ — доньку
ДАНИЛА — сина
МИХАЙЛА — мужа
ІВАННУ ПОНЯТИШИН — маму

В смутку повідомляємо, що 11-го грудня 1982 року, з волі Всевишнього відійшла у Вічність по короткій і важкій недузі
наша Незабутня і Невіджалувана ПОДРУГА

бл. п.

КАТЕРИНА ФЕСЬО з дому СЛОБОДЯК

Опечаленій Родині складаємо наші щирі, глибокі співчуття.

**Управа Українського Народного Дому
і Управа 16-го Відділу ООЧСУ в Байоні, Н. Дж.**

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 10-го грудня 1982 року упокоїлась в Бозі на 89-му році життя

бл. п.

ОЛЬГА КОЗАЧИНСЬКА з дому ГЛУШКО

ПОХОРОН у вівторок, 14-го грудня 1982 року, о год. 9-ій ранку, ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в українській православній церкві св. Тройці, 99 York Street, Бріджпорт, Конн., після Служби Божої на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

син — ВОЛОДИМИР
дочка — НІНА ВИНОКУРСЬКА з чоловіком, дітьми і внучкою
та ближча і дальша Родина в Україні

З А П Р О Ш Е Н Н Я

Школа Українознавства Осередку СУМА в Ню Йорку
повідомляє, що
**дня 18-го грудня ц. р., в год. 1-ій по пол.
в залі Визвольного Фронту, 136, 2-га Авеня, Ню Йорк, Н. Й.**
загостить

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

- Небесна канцелярія ВІДКРИТА в п'ятницю, 17-го грудня, від год. 6-ої до 9-ої веч., та в суботу, 18-го, від год. 9-ої ранку до 12-ої дня. Тел.: (212) 473-3476
- *ЗАПРОШУЄМО МАЛЕНЬКИХ І ДОРОСЛИХ, СВЯТИЙ МИКОЛАЙ ОБДАРУЄ ВСІХ.*

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

Делеґатський з'їзд Братства 1-ої УД УНА в Канаді

Дев'ятого жовтня ц.р., у Торонто, в приміщенні Інституту св. Володимира відбувся 17-ий Делеґатський з'їзд Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА в Канаді, в якому взяв участь 31 делеґат, репрезентуючи десять Станиць, розкинених по всій Канаді.

З'їздом проводила президія в складі — Мирослав Бігус, голова, Осип Мудрий і Роман Самотулка — секретарі. До почесної президії були запрошені голова Головної Управи д-р Мирослав Малецький і о. Йосафат Кончак з Едмонтону.

Хоч звіти поодиноких референтів Крайової Управи і станиць були надруковані, їх доповнювали уступаючий голова та члени Управи.

У своїй діяльности Крайова Управа старалась посилити діяльність Братства, скріпити українське комбатантське життя та громадський сектор. Також давала моральну і матеріяльну допомогу колишнім воякам 1-ої УД УНА, українським інвалідам та українським громадським діячам у потребі в Канаді й світі. Багато членів Братства заанґажовані в громадській праці, стараючись підтримувать всі загально українські почи нання, а зокрема всеукраїнські організаційні надбудови, як, наприклад, Комітет Українців Канади і Світовий Конґрес Вільних Українців.

З прикристю треба ствердити, що стан членства з кожним роком зменшується не тільки з відходом у вічність старшого членства, але також старший вік та збайдужіння неґативно впливають на активність членства. Все ж таки, без сумніву, Братство дивізійників все ще є одною із більш активних і громадсько впливових ветеранських організацій в Канаді.

Особливо гармонійний, добрий і повний самопосвяти був склад Крайової Управи в минулій каденції, що запевнило дійсно дружню атмосферу та готовість до праці її членів. Це було наглядне у близькій співпраці та координації дій, крім головної Управи, з Головною Управою Стрілецької Громади, Об'єднанням й Товариством колишніх вояків Українською Повстанчої Армії, Союзом Українських Бувших Вояків у Канаді Українським Відділом Королівського Леґіону в Торонто, Крайовою Управою Братства 1-ої УД УНА в ЗСА та Об'єднанням Українських Вояків у Великій Британії.

На запрошення громадських установ і ветеранських організацій, голова Крайової Управи д-р Остап Сокольський виступав з доповіддями в різних місцевостях Канади і, користаючи з цих нагод, відбувались зустрічі з Управами й членами Братства. Маючи довголітній досвід в організаційній праці, він у звітній каденції вложив дуже багато праці й зусиль у цілість організаційної діяльности Братства.

На спільному засіданні Суспільної Служби Українських Комбатантів Америки, Крайової Управи Братства і Головної Управи Української Стрілецької Громади в Канаді, після одержан відповідних інформацій та повних звітів від представника Головної Управи СУВІ Романа Дебрицького в Німеччині, наладнано та відновлено допомогу українським інвалідам в Европі.

Крайова Управа призначила однорічну стипендію одному втікачеві з Польщі на закінчення його студій на Торонтонському університеті. Також фінансово допомагала 20 родинам у Перемишлі, які понесли великі шкоди під час повені в 1980-1981 роках.

Нав'язано контакт та при помочі Української Спільної Служби в Торонто вислано посередньо допомогу переслідуваним українцям і їхнім родинам на засланні, концентраційних таборах праці та тюрмах ССCР. Допомога ця у постійній формі продовжується.

Спільно з Головною Управою УСГ спровадили до Канади і заопікувались колишнім дивізійником „вислаником з Ріміні до рідного краю", а тепер втікачем із одної з соціялістичних держав (разом із його сином). Крім того, Крайова Управа допомагає безпосередньо і посередньо двом іншим втікачам-дивізійникам, які під цю пору перебувають у Західній Европі.

Крайова Управа зголосила свою готовість принести допомогу та опіку українським воякам Червоної армії, які, воюючи в Афганістані, попали в полон і тепер знаходяться під опікою Міжнародного Червоного Хреста в Швайцарії. Управа тримає живий і постійний контакт (фінансова допомога) з Канадсько-Українською Імміграційною Службою в Торонто в справі опіки, спонзорування і допомоги українським втікачам у Західній Европі.

Посередньо Крайова Управа інтервенювала в різних справах, а саме: мовна мапа світу, видана канцелярією уповноваженого для урядових мов Максвела Ялдена, де зіґноровано українську мову. „Вінтеріо", льотерійна корпорація в Онтаріо, півмільйоновий „ґрент" мав дістатись малій групі комуністів у Судбурі, тут при помочі визначних послів і громадських діячів вдалось знетралізувари „дар" червоним. Інтервенція та інформативна акція під час перепису населення в 1981 році, коли цензус Канади пропустив у своєму списку Українську Павославну Церкву. Наше становище в справі нової конституції Канади та забезпечення політики багатокультурности в ній.

Про видавництво і адміністрацію „Вістей Комбатанта" доповнив Мирослав Бігус, видавничий референт Головної Управи. Він подав стан передплатників і довжників „Вістей Комбатанта" та кольпортажу книжок по станицях.

По дискусії над звітами та уділенні абсолюторії, вибрано на наступну дворічну каденцію нову управу, головою якої став перевибраний д-р Остап Сокольський. До Управи ввійшли: Василь Палієнко, Роман Бойцун, Іван Падик, Осип Мудрий, Богдан Кальба, Володимир Молодецький, Мирослав Бігус, Богдан Співак, Богдан Дусанівський, Роман Колісник і Лев Бабій.

До Контрольної комісії були вибрані: Роман Чолкан, Ілярій Кушніренко, Зенон Кобилянський, Добромир Казанівський і Володимир Пальчук. Товариський Суд: о. Євген Камінський, Михайло Кучер і Ярослав Цвікілевич. Представник Крайової Управи Братства до Централі КУК — Юрій Гнатюк.

У пляні праці на наступну каденцію заплянованo у 1983 році величнo відзначити по станицях 40-річчя створення дивізії „Галичина". У 1983 році відбудеться Конґрес Українців Канади, з цієї нагоди заплянованo підготовити наради дивізійників, учасників Конґресу, та упевнитися, щоб дивізійний делеґат увійшов до Президії КУК. Приготовити листу — рекомендації на відзначення Шевченківською медалею визначних діячів Братства з нагоди КУК. Зорганізувати членів Братства, щоб разом з побратимами Об'єднання Бувших Вояків Українців у Великій Британії, які організують збірну поїздку до Відня у 300-річчя турецької облоги Відня і участь козаків в його обороні.

При цій нагоді відбудеться поїздка на могили поляглих друзів у Фельдбаху, Ґнас, Травтсмандорф, Бад-Ґлейхенберґ, Бірнбавм і Сант Стефан. Заплянованo зробити заходи, щоб створити Світову Комбатантську Раду при СКВУ ще перед Конґресом СКВУ, що повинен відбутись в 1983 році.

Після нарад увечорі в тому ж Інституті відбулась спільна вечеря і зустріч членів торонтонської Станиці і їх родин з делеґатами, учасниками З'їзду. Головним промовцем був д-р Мирослав Малецький, який говорив на тему „Коммон сенс" — здоровий розум, відсутність якого часто помічається в нашій зовнішній політиці. Другим промовцем був перевибраний голова д-р Остап Сокольскій, який в своїй промові насвітлив постаті старшин, що були в дивізії, і ролю дивізійників в розбудові нашого громадського життя, їхні успіхи та досягнення в ділянках своєї активности. В розваговій частині виступали мгр Богдан Кальба, Віра Ке-Плавущак і Дмитро Ковч. Вечором вміло проводив Лев Бабій. Господарем з'їзду була торонтонська Станиця.

Підсумуючи діяльність Братства у Канаді, треба підкреслити його великий вклад в організоване українське життя наших громад тут. Проявляється цей вклад не лише в жертвенності, чи активній підтримці визначних всегромадських проєктів, але й особистою участю, діяльністю та самопосвятою дивізійників у численних громадських, релігійних, наукових організаціях, установах та інституціях. В усіх проявах нашого життя Братство стоїть в авангарді тих, що боронять добре українське ім'я, несуть фінансову допомогу тим, що найбільше її потребують, та беззастережно підтримують нашу канадську організаційну надбудову Комітет Українців Канади і світового маштабу Світовий Конґрес Вільних Українців.

Іван Шостак

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го ГРУДНЯ 1982 р.

Вест Істон, Па. Річні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 137-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі Амер.-Укр. Горож. Клюбі. На порядку: звіти та вибір урядовців Відділу на 1983 р. Проситься всіх чл. до участи. — Г. Прашик, предс., М. Колодруб, кас., С. Колодруб, секр.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься взяти чисельну участь та приєднувати нових членів до УНСоюзу. — В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 2-го СІЧНЯ 1983 р.

Асторія, Н. Й. Річні загальні збори Б-ва св. Миколая — 5-ий Відд., о год. 3-ій по пол. в залі церкви Чесного Хреста, 3709, 31st Ave. Присутність усіх чл. обов'язкова. — В. Левенець, гол., М. Хоманчук, секр.